

VII

„Už celou noc tu nespím! Byť i Jiřenka
mi chtěla dopřát spánku, aspoň na chvílku,
ty spát mě nenechají věčným štěbotem.
Ach přestaň, z bídnych ptáků plémě nejhorší!
Já přece Filoméle jazyk neodňal,
já nemusel se bát, že něco prozradí.
Nuž leťte do míst drsných, smutných, do samoty,
tam plačte nad osudem svého Itya,
ať já si trochu zdřímnu — a pak ve spánku
ať sen mi přijde a mě milujícího
ať vloží do náruče dívky milené.“

Už stárneš, Títhóne! Vždyť Jiřenku, svou choť,
tak milou, předčasně jsi z lůžka vypudil!
Vtom Chariklés už zase začal usínat,
když Bakchos, krásný jinoch, stanul u něho
a sdílel mu, že dívka mešká v osadě,
je v domě Maryllidy, hodné stařeny,
a vybíd ho, ať spěchá hledat Drosillu.

Už bylo ráno, den se rodil růžový,
už slunce lilo všude nejjasnější zář,
ta skvělá hvězda, ze všech největší, když se
již z proudů Ókeanu vzneslo na nebe,
(jak verše učené ho líčí s oblibou),
a z výšin nebes mírným teplem laskalo
hor vrcholky i dole stinná úpatí,
kde v zeleni vše kypí, kde je radost žít.

Když Chariklés už procitl, pln byl radosti, pln dobré, šťastné mysli. Z Xenokratova hned domu vyšel ven a s sebou na cestu i Kleandra si přibral, druha milého.

Již od svítání chtěla dívku plačící ta stará žena oslovit, i řekla jí:

„Pojď, dítě, sem a pověz, odkud jsi a kdo je otecem tvým, či jsi, kde město tvé a vlast?“

Kdo Chariklés je, pro něžž truchlíš s výčtkou?

Jak bláhově se mučíš, nerozumně lkáš, když Kallidéma nechceš vzít si za muže, ač krásou předčí všechny zdejší občany a navíc ještě slyne velkým bohatstvím!

To dobře neděláš: jsi chudá, cizinka, když Kallidéma, jenž je rodem vznešený, ty nemáš za hodna i na lužko si vzít.“

Jí Drosilla zas na to odpověděla:

„Chceš, matko, něco vědět o mně, cizince, a též stran Charikla?“ To zaslech Kleandros,

jenž běžel před Chariklem, zastavil svůj krok (vždyť nedovolil, aby mladík Chariklés šel napřed) — nyní počkal, obrátil se naň a pravil: „Charikle, teď Kleandrovi slib, jenž přítelem je tvým a druhem v bolesti, že nadále se budeš už jen radovat.“

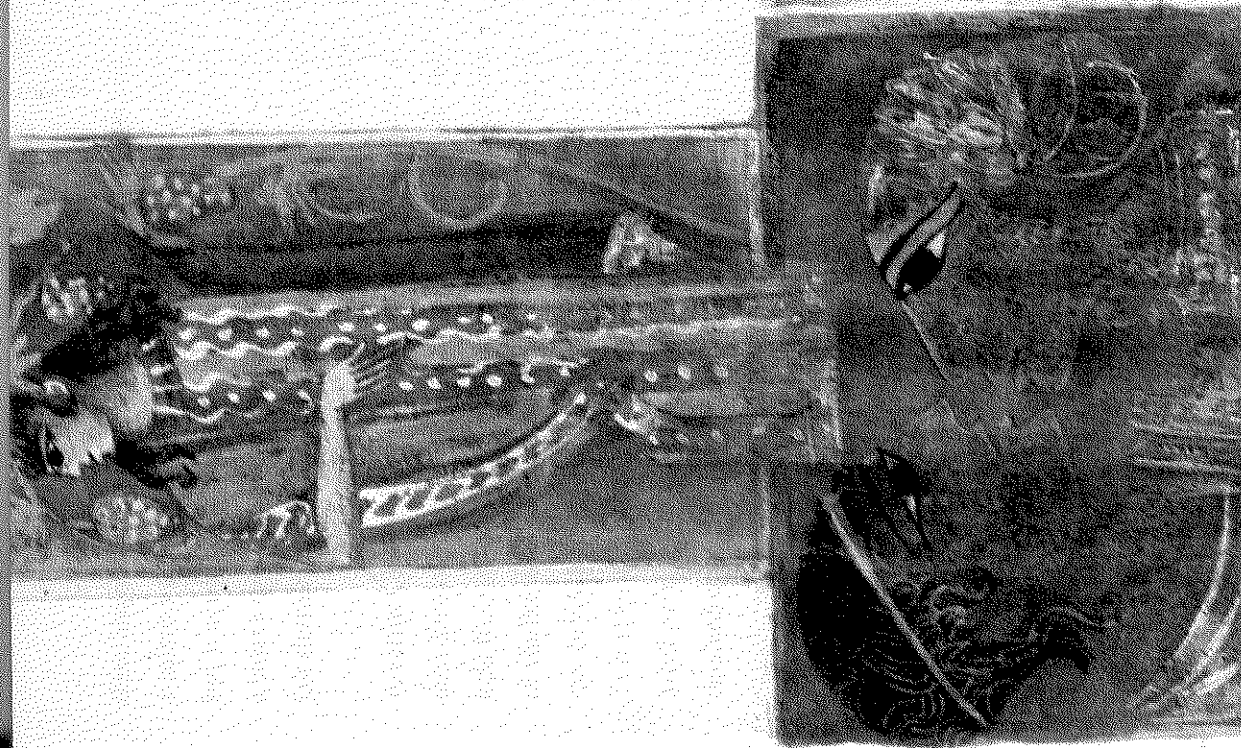
I užas Chariklés a zcela zmaten byl, jak zazněla mu v sluch i výzva samotná. Hned oba navzájem si stiskli pravice a oba bez meškání vešli do domu, kde ona stařena, tak dobrosrdečná, již chvíli rozmlouvala vlídně s Drosillou. Hlas radostný tam zněl, též slzy proudily, stisk rukou navzájem i hlučné polibky, dešť slz se řinul z očí, přival nesmírný, dík Semelinu synu vděčně vzdávali, dík slovy krásnými též vzdával Chariklés té staré ženě za vše, za pohostinství, jež skýtla Drosille — a ta zas, nejlepší z všech dívek, děkovala Kleandrovi, že tak družně všechny strasti snášel s Chariklem.

Tak uprostřed těch čtyř spíš jako ve zmatku
zněl pláč, však smíšený i s hojnou radostí.

Však neušlo nic z toho Kallidémovi,
jenž nerozumně uvnitř v mysli přemítal,
jak usmrtit by mohl Charikleia tak,
že nezazněl by úder, krev by netekla,
jen aby šťastně získal sňatek s Drosillou,
a netušil, že sám se chytne do pasti.

Když poznal však, že před tou zamýšlenou lstí
i Chariklés už ví, že dívka přišla sem,
tu najednou chtíč vášně v něm se probudil
a odvahy mu dodal k činu jinému:
že odtud Drosillu jak lupič unese —
vždyť vášně často ztrácí ohledy a stud.

Když tedy rozhodl, že v tichu za noci
ty jinochy dva zcela tajně napadne
a na pomoc si přibral hlouček druhů svých,
jen aby odtud mohl unést Drosillu,
a vhodnou k útěku už loď si připravil,
tu kromě žáru, jež v něm vášně vznítily,

třást horečkou se začal, rozpálen jak blesk;
a místo na loď, s kterou odplout zamýšlel,
byl k neblahému lůžku rázem připoután
a místo rychlé cesty v jinou krajinu,
jak doufal, nemoh ani pohnout nohama.

A zatím Chariklés se nemoh nasytit
těch Drosilliných vonných polibků, vždyť ten,
kdo líbá milou dívku, syt být nemůže
té sladké rozkoše, jež zvolna proniká
mu celou bytostí až nejhlob do srdce.
Ten rty má vyprahlé, kdo rozkoš polibků,
když proniká mu tělem, jenom slabounce
tu sladkou dráždivost je schopen prožívat.

Když tedy Chariklés již skončil líbání,
tu oslovila ho ta vlídná stařena:

„Je dobře, Charikle, žeš přišel — najdeš tu
svou Drosillu, již bozi zachránili ti:
však dosud kvůli tobě roní proudy slz
a neustává žalně lkát a naříkat;

je dobře, že jsi přišel (bohům vřelý dík,
že ve zdraví tě k nám zas přivedli a zde
tě do náruče vloží dívce toužící).

A když jsi šťastně přišel, šťastně pověz mi,
jak oba dva jste jednou duší stali se,
kde vlast máš a kde vaší lásky počátek,
kdo Kleandros je, onen přítel z ciziny,
též jaký asi osud vás dva odloučil
a nyní vzájemně zas oba spojil vás?
Sic Drosilla mi všechno chtěla vyprávět
a pěkně po řadě mi líčit zevrubně
ten řetěz událostí krátce předtím, než
jsi vstoupil do tohoto mého obydlí.“

„Mé šťastné vyprávění,“ řekl Chariklés,
„(jak jinak?) začne nářkem, mnoha povzdechů.“
„Když tedy do mé chýše šťastným osudem
jsi vstoupil (někdo z bohů přivedl tě sem,
to aby dívka chvilku truchlit přestala,
když celé dni a noci zatím plakala),
nuž vyprávěj nám o svém příchodu v náš kraj

i Erótův čin tajný, směly vylíč nám
již s požitkem a s myslí zcela radostnou.
Proč dosud Drosilla, když ty ses vrátil už,
proč truchlí, Chariklece, a proč rmoutí se?
Jak hořce plakala, když pryč byls, truchlila,
jak lkala v zármutku a těžce vzdychala!

Když teď jsi přítomen (ó bozi zachránci!)
a všichni z toho máme radost vespolek,
ať vyprávění spíše správnou cestou dál!
Tím více ukonejšíš dívku v starostech,
až sluchem zachytí zas slova sladkých úst
a hlasu milého bude vnímat zvuk.
A osvěžíš i mne, jež s velkým soucitem
bol dosud prožívala s dívkou ubohou.“

„Ó dobrá stařenko, jak rád bych napřed sám,
tak pravil Chariklés, „se zeptal dříve já
své Drosilly, jak sama zachránila se,
když z vysoké té stráně spadla do moře.
Vždyť ještě teď já trnu hrozným úžasem,
že vidím snad jen obraz, ne však Drosillu.

A protože chceš, abych nyní vyprávěl
ti, Marylido, za tvou velkou dobrotu,
jak střídavě se měnil osud neblahý,
nuž poslouchej! Jak někdo moh by odříci
cos tobě, přičině tak velké radosti,
již cítím já i ona, i náš Kleandros?

Nuž dobře poslouchej: Jest Fúhíe naše vlast,
mám matku Krystalu a otce Fratóra,
však dívka Myrtióna a Hédypnou má.
Syn Diův, Semelin, kdys u nás slavnost měl;
k ní vyšla z městských bran i ona s dívkami.
Já spatřil Drosillu, když slavnost končila,
a byl jsem zcela ztracen. Ty mi, stařeno,
to nesmíš za zlé mít, vzdýt' ona dívčí tvář,
již uviděl jsem, to byl zázrak na pohled!
Tak velký zástup ač tam proudil ze všech stran,
přec nebyla z nich žádná nad ni krásnější.
Já oslovil ji, žádal po oslovení,
ať připojí se ke mně k útěku. Ta hned
dá souhlas — lásku mou též láskou splácela.

I loď jsme našli, jež se odplout chystala;
my rodičům a vlasti sbohem dali jsme,
však zakrátko, když šťastně jsme se plavili,
tu náhle na dav mužů narazili jsme,
dav mužů, pěstujících činnost pirátskou.
Ti hned nás zajali a z jejich rukou my,
ač stěží, posléze jsme přece unikli
a skryti v lese takto zachránili se,
pak útekem jsme města Barzu dostihli.

Pak z Barzu k převeliké slavné hostině
jsme šli — ta konala se k počtě Diově.
Tam do rukou jsme padli vojsku parthskému
jak jejich nová kořist. S pouty na šíji
jsme do města pak jejich byli vedeni.
Tam prožili jsme potom dlouhou řadu dní,
však v jakém přenesmírném nářku, kvílení!
A tam jsme jako druha ve svém otroctví
pak našli Kleandra — naň hledíš, stařeno;
ten krásný muž byl zajat barbary už dřív
a teď jsme v žaláři my takto spatřili

den járna nečekáný, cizí pány — a
též lásky nešťastné, ach, velmi nešťastné!

Pak po porážce Parthů jsme se dostali
zas pod moc Arabů — již třetí zajetí!
Jak zajatci jsme byli cestou vedeni
jen úzkou, velmi hustým lesem sevřenou
a snažili jsme se druh druha podpírat
. a měli přitom zcela oprávněný strach
a vysvětlitelný, že můžeme se z těch
skal strmých zřítit dolů do míst neschůdných
a že pak našim hroblem moře stane se,
což tuto dívku potkalo, a přece ji
teď vidím živou — díky Diu, bohům všem!

Tak tedy Chagos, král a vládce Arabů,
si v noci všiml, že já truchlím pro dívku
a hned mě propustil i tuhle s Kleandrem,
když soucit jal ho nad tím našim neštěstím.
Když pro další svůj život všechno prospěšné
jsme z laskavosti bohů šťastně dosáhli,
jho těžké, otrocké, jsme z šíje shodili

a dvanáctého dne jsme došli konečně
až k tomuto zde domu Xenokratovu.
A tu jsme chtěli dneska zdejší osadu
již opustit a jinam se zas ubírat
(tři dni jsme totiž v domě u Xenokrata
jen kvůli odpočinku tady prodleli),
když seslali mi bozi ve snu vidění,
či spíš to nebyl sen, ba věru zjevil se
mi Diův krásný syn a Semelin — a ten
mě zdržel se slovy: „Dál nechod', dokavad
tu v místě nenajdeš svou smutnou Drosillu,
již přece toužíš zase živou uvidět.“

Teď, stařeno, už o nás víš, co toužila
jsi vědět. Ale na vše ostatní bych já
se rád už zeptal dívky: jak se mohlo stát,
že zřítíla se do vln a teď najednou
se odtamud zas k tobě odebrala sem,
jak k Hédypnoji přišla, druhé matce své.

„Ač, Chariklee, chtěla krutá Štěstěna,
tak řekla Drosilla, „jen nití neblahou

mi stále nepříznivý, hrozný osud tkát,
přec zachránil mě bůh v své starostlivosti,
jenž v lásce byl nám těž, jak víme, nakloněn
(jen nikdy nesvol, bože, abych z vůle tvé
já takto bloudila jak štvanec bez vlasti),
a stále pečuje i o mé blaho: sic
jsem spadla do moře (ta větev neblahá,
jež uchopila paži mou a sevřela
a tak mě ze sedátka strhla do hlubin!),
však před útesem skal bůh ochránil mi hrud'
a bez zranění zůstal bok i paže mé . . .
(Lpěj jinoch při těch slovech dívce na ústech
a lesklé, růžové, jak krystal zářící
jí líbal prstíky a ronil proudy slz.)

. . . Kdo ale rukám, jež teď líbáš, tiskneš mi,
kdo poslal onu kůru dlouhou, širokou,
že já se na ní rychle mohla zachránit
a tak se dostat na břeh — kdo as mi ji dal?
Buď zdráv, ó, Bakchu, zdráv, ty světa vladaři,
jenž z tolika už pohrom jsi mě zachránil

a dals mi ještě větší dar! Vždyť živého
já vidím toho, jež jsem k mrtvým čítala.“

A oba při těch slovech byli semknuti,
jak břečtan s dubem — oba se tak líbali
a oba semkli se jak pouty svázáni,
že v stařeně vznik dojem, jak by milenci
z dvou těl se jedním stali, jak už v líčení
všech příhod, v jedinou jen duši splynuli.
Je každý takový, v kom oheň touhy vře.
Kdo vytouženou dívku spatří po čase,
jen mnoha polibky svou touhu utiší.

Až jinoch konečně se ovládl a řekl:

„Má vytoužená hvězdo, dražší, než lze říct,
má duše, ty mé srdce, jak jsi mohla jen
tak dlouhou cestu zdárně vykonat a sem
se dostat, přijít sem, v kraj tolik vzdálený?“

I odpoví mu dívka: „Mě sem vedl ten,
jenž byl mi celou cestu věrným průvodcem,

jenž dříve už mě vyrval z jícnu vzdutých vln
a teď mi dopřál spatřit tebe živého.“

A na to Maryllis již řekla s radostí:

„Já cizinci, v tom vidím neobvyklou věc:
jsem stařena a věk můj značně pokročil
a už jsem mnoho zla i dobra zažila:

tak velkou lásku jsem však dosud nezhlédla
a nepoznala dosud pár tak toužící,
jenž od mládí měl účast na všem bolestném
a strasti na strasti se na něj kupily.

Ach běda, Die! Tato čistá dívka,

jež několikrát nesla jařmo otrocké
a unikla všem hrozným touhám pánů svých
a jiných obnaženým mečům nepřátel,
jejž jako trávu v létě srp měl pokosit,
však žije přec a po tak dlouhé odluce
zas může s milovanou dívkou prodlévat.

Toť boží čin, jak krásně, moudrá Drosillo,

to říkáš. Kallidemos ať si táhne pryč!

Vždyť ty, jež spojil bůh, kdo moh by rozloučit?“

To řekla a již stůl tam staví doprostřed
a praví: „Hosté, chci se s vámi dnešní den
též radovat a s vámi k počtě Bakchově
i tančit, když bůh šťastně spojil milence,
až dosud nešťastné.“ Ti již jsou hotovi
se pustit do jídla a přitom popíjet
i víno z plných pohárů. A stařena
(ta od přírody měla k veselosti sklon)
již plná radosti a vínem svlažená
se zvedla od stolu a přichystala se
k té oslavě — již rukama si oběma
šat držela a již se dala do tance
a tančila tak bujně jako bakchantka,
též vyrážela z nosu zvuky chraplavé,
čímž radost budila a působila smích.

Jak rychle potřásala údy stařena
a jak se točila, už pevně nestála
a padla ubohá, jak zamotala se,
vždyť nohy měla jako pevně svázané
a vzápětí se svezla k nohám po hlavě

a hlavu přitom v prachu pohmoždila si —
to způsobilo hostům řehot ohromný.

(Když náhle na zemi tak naznak ležela

a nemohla snést nával krve do hlavy,

tu třikrát vypustila větry stařena),

však nemohla se zvednout — že prý nemá sil —,

tak říkala ach, žel, a jak tak ležela,

tu vztahovala obě ruce k jinochům.

A Kleandros, jenž též se nemoh udržet,

jak vysílen byl oním smíchem nezakrotným,

jak polomrtvý ležel těžce dýchaje.

Co zatím Chariklés? V tom smíchu usoudil,

že krásná příležitost se mu naskytla:

šij dívčinu jak svíral, smál se stařeně,

té dobře, rty na rty pevně přitiskl,

že byly jako spolu srostlé, slepené,

a takto políbků se nemoh nasytit.

Vstal rázem Kleandros a vzpřímil stařenku,

jak myslím, z obavy, co právě stalo se,

že ještě by se mohlo cos jí přihodit,

a ještě horšího, než větry vypouštět,
snad poranit si hlavu, až by upadla —
tak špatnou odměnu by host dal za vídnost:
ta bolest, až by lebka pádem praskla jí!

Když sedla si, těm mladým lidem pravila:

„Ach, při bozích, mé děti, teď mě poslyšte:

já od chvíle, kdy Chramos, krásný synek můj,

mi zemřel (bude tomu brzy osm let),

já nezasměla se a nezatančila.

K mé dnešní radosti jste podnět dali vy.

Když pomate se kmet, jak chlapec vyvádí.“

A na to hosté: „Při svém synu, stařenko,
krom mnoha pozorností poskytla jsi nám
i jídla dosyta a také nápoje;

však tanec tvůj, ty všechny ladné obraty,

tvých nohou pohyby (co sly ještě v nich!),

ta pružnost, pohyblivost, živost obratů,

to vše se líbilo nám víc než pokrmy

a pití, nežli stůl, byť jídlem oplýval,

a víc než poháry vždy plné, plničké

VIII

Nic nemístného, matko, neučinilas!
I kdybychom my byli třikrát starší již,
nám nic by nebránilo s tebou držet krok,
když boží vůči nám jsou takto laskaví.“

Nuž to ti mladí lidé řekli stařeně.
Když odklídili stůl, tu první Kleandros
se k spánku odebral a také stařena
si lůžko zchystala a k spánku ulehla.

Však Chariklés, ten ruku podal dívence
a hned s ní vešel do sousední zahrady.
Jen trochu předešel a prohlížel si tam
ty všechny stromy, plody, pestré květiny,
nad jejichž krásou oči v blahu tonuly.
Pak pod myrtový keř si oba usedli
a rozprávěli spolu družný rozhovor.

I ptal se Chariklés: „Má drahá, kdo to je,

ten Kallidimos, o němž žena při sklence se zmínila? Což svolil osud závistný,

ach, aby tyran zlý ti činil násilí

a výjimečné kráse tvé se vysmíval?

Což mohl někdo zhasit oheň, jakým jsi ty v hloubi srdce vzplála pro Charikleu?

Můj miláčku, má touhu, nic mi neskrývej!

Vždyť k Chariklovi mluvíš, a ne k cizinci!“

„Cos řekl?! Moudře mluv, můj muži Charikle,“

tak miláčkově svému dívka Drosilla

hned odvětila: „Ty jen, ty jen jsi můj muž,

ty jediný — má slova nejsou proľhaná!

Tvou rozvahu a též tvůj bystrý úsudek

ta dlouhodobá bolest zřejmě zmenšila

a také zármutek ti mysl zkrušuje.

Ach, Otče Die a vy všichni bohové,

zda Drosilla až dosud pannou zůstala,

to může dosvědčit věc sama — a jen ta.

Můj drahý muži, Charikle, jak mohlo ti

to slovo přes ohradu zubů uklouznout?

Vše vysvětlím ti. Buď mi svědkem Diův syn,

jenž předevěřím, když jsem klidně ležela, se ukázal mi v snách a jasně označil,

že prodáváš teď právě u Xenokrata;

já poslechla té výzvy (kdo by neposlechl?)

a plna radosti se ptala stařeny,

zda v této osadě též bydlí hostinský:

jak sdělila mi jméno Xenokratovo,

hned v doprovodu s ní jsem k jeho domu šla.

Ta Kallidéma znala dávno přede mnou

jak syna hostinského; toho mladíka

teď požádala, aby ihned přišel k nám,

vždyť chtěla se ho zeptat na tvůj příchod sem.

My dvě jsme nevstoupily dovnitř do domu,

a v tom měj přece doklad o mé cudnosti!

Ach kéž bych byla vešla k němu do domu,

tam byla bych svou radost ihned nabyla

a získala tak velké štěstí — nežli jsem

tě, Charikle, svůj sladký poklad poznala!

Však Kallidimos, onen hostinského syn,

jak už jsem řekla, z domu vytratil se hned,

jak spatřil nás — ten zřejmě záviděl mi mou

tak šťastnou přítomnost (zlý osud chtěl to tak),
a popřel, že by kdy znal jméno »Chariklés«.

Pak ke mně přistoupil a měřil od hlavy
mě k patě, pohledem tkvěl na mně strnulým,
že zdálo se mi, jak by zcela ztratil dech.
(Vždyť často vzácná krása může upoutat
i muže stárnoucí, jimž síl už ubývá,
tím víc pak *mladé* muže v plném rozkvětu.)
Co nadarmo však mluvil ke mně o překot
a jaké moře slibů na mne vychrtil,
i kdybych chtěla, milý, říci nemohu.
Já ani za mák sluchu nedopřála mu,
jen to vím (stařena mou bolest dosvědčí!).
Když popřel neblaze tvůj příchod, já jsem si
už myslila, že srdce mi to utrhne
(ta závist!), že snad musím duši vypustit:
hlas zmizel mi i dech, jak socha ztuhla jsem
a všechny bohy jsem tím, běda, vinila,
proud vřelých slz mi přitom z očí vytékal,
jak trpce pro skvělého muže lkala jsem — — —

ty ptáš se pro kterého? Ach, přec pro tebe,
jen pro krásného svého muže Charikla.“

A na to Charikleés: „Díky musím vzdát
já tobě, synu Dia, který z bohů všech
je nejvyšší, žes závist Kallidémovu,
tak zlou, včas zneškodnil, jíž týral velice
mou Drosillu a že jsi přived Charikla
sem do domu té staré dobré stařeny.
Vždyť kdyby lásku vroucí nebyl záviděl,
pak bozi by ho nezkrušili nemocí.“
Tu třikrát, leže naznak, zlíbal dívce šíj,
když paži pod ní vsunul s prosbou, aby si
ho vzala za muže, pak prstem ukázal
jí na strom se slovy: „Jen pohleď, kolik hnízd
ty větve nesou s mláďaty — tam mívají
své zásnuby a snátek vrabci, co jich je.
Je ložnicí jim strom a větev příbytkem,
a listů lůžkem; ptáci kolem zahrady
tu v hejnech létají a hlasem vysokým
jim stále prozpěvují písně svatební.

Svol k sňatku se mnou, Drosillo, i ty, vždyť já

jsem kvůli němu snesl útrap tisíce:

jho otrocké a útěk, trpěl v zajetí,

těž navzlykal se dost a prožil moře slz.

Jak milé je to pouto, paží objetí,

to propletání prstů, nohou přilnutí!

Já z obrazů to znám, já poznal, Aree,

žes ani ty jak špatnost nenes s nevolí,

že Héfaistos tě lapil do pout kovových,

když sám jsi s Afrodítou ležel s rozkoší.

Těž ty mi, dívko s milým jménem, nebraň v tom!

Mně pomoz, Eróte, buď dívce nakloněn!

Vždyť křídlatému nikdo pěšky neprchne!

Můj miláčku, i moje srdce rozežrej!

Když krása nesplní svůj úkol, nepoutá,

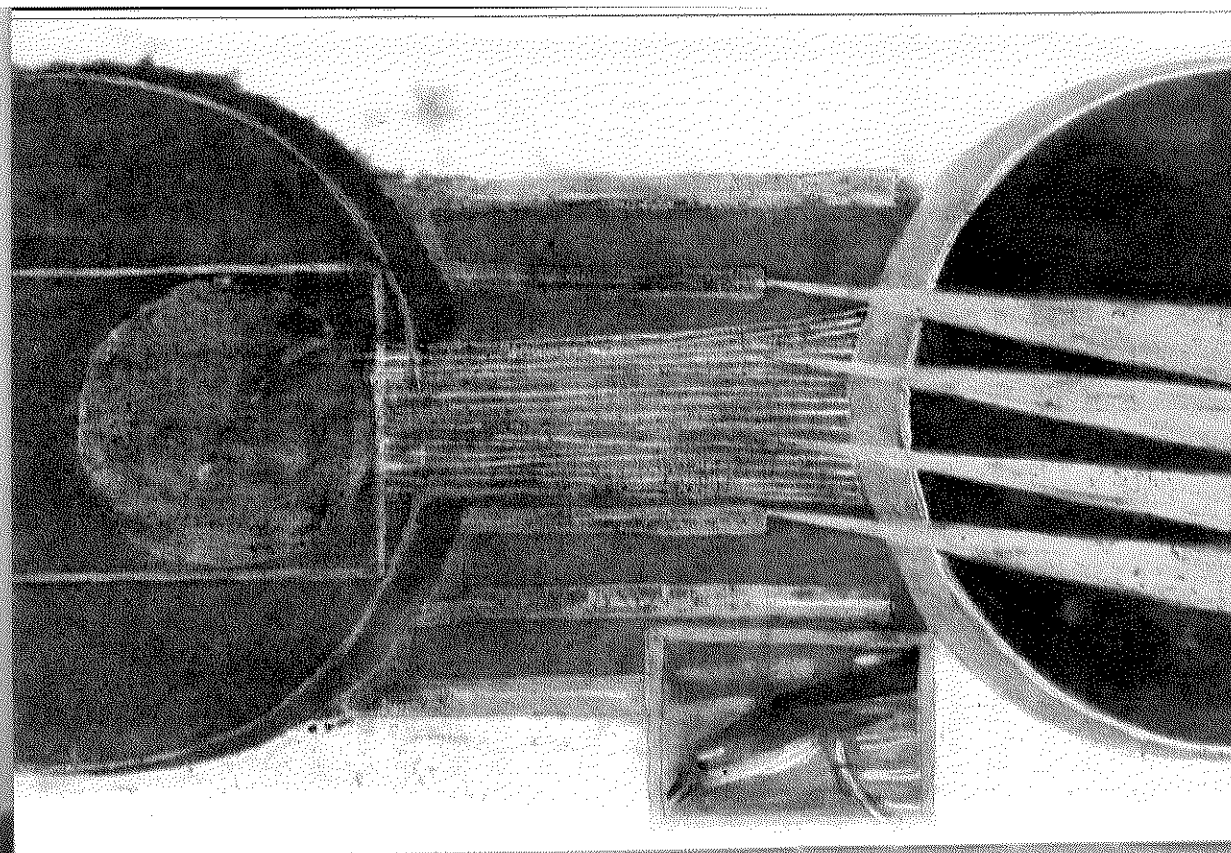
je jako ryba, která není chycena.

A kdyby Pallas s Hérou *tebe* spatřily,

pak řeknou: »Marné je se svléci jako kdys —

soud pastýřův nám musí stačit jediný.«

Kéž mohl bych se, dívko, vánkem nyní stát

a ty bys na mne vlnným zrakem hleděla
a přitom nahou hrudí vnímala můj dech.

Ty bleďá, šťastná Luno, ke mně obrať tvář,
mně cestu ukazuj a světlem provázej!

I srdce tvé si získal Endymión kdys!

Ach klid'ťte se mi, stříbro, drahé kameny,
ať klidí se i zlato, duší záhuba!

Ať zhyne to i s nespočetným majetkem,
jejž do rukou mi chtěla vložit Chrysisilla!

Tím vším mi, čistá dívko, budeš ty, jen ty!

Jak zlato plavá jsi — pryč zlato obřížné!

Jen záříš — nechať zmizí drahokamů zář!

Tvých paží pouto je mé šje ozdoba
a stisknutí tvých rtů je uhlí řřavé.

Tvůj sňatek bez lesku a ozdob nebude:
už kolem tebe zní zpěv sboru slavíků
a odpovídá mu i švitor vlaštovek.

To, Hymene, mi dej, ten sňatek dej mi už!

I vrabec ví: je sňatek sloučení dvou těl.

Proč my, dva milenci, se nesloučíme též?*

A mnoho takového dívce sděloval.

Vždyť před svou milou dívkou žádný milenec,
když celou myslí svou tkví v sladkém pohledu,
pak o vše ostatní se nezajímá nic.

Však Drosilla, ač měla ráda jinocha
tak krásného, jenž zcela patřil pouze jí,
přec jenom objetí mu poskytovala
a sladké polibky, však dodávala vždy:

„Ach, Charikle, mé srdce, sladké splynuť
ty ještě od Drosilly získat nemůžeš.

Mě nenuť, nenaléhej, marně nesnaž se!

Jak cudná dívka si já nesmím nectně vést.

Mám ráda tě — proč ne? Mám důvod milovat.

Mám ráda tě a nad vše toužím po tobě:

své panenství však nedám všanc jak nevěstka,
jež zapomněla na původ svých rodičů.

Měj v prozřetelnost bohů pevnou důvěru!

Mým svědkem ať je země, nebe s hvězdami,
že za nikoho jiného se neprovdám,
než za Charikleu — což jinak mohla bych?

Můj milý, ostatně měj v myslí onu noc,
v níž sen mi naznačil, že ty tu prodléváš,
a naději mi dal, můj ze všech nejdražší,
že s boží pomocí zas uzírám po čase

svou zemi otcovskou i matku milenou,
a Myrtióna, svého otce drahého,

a s dívkami, jež mají stejný věk, že já

kol Bakchova zas budu tančit oltáře,

že doma z krásných zdrojů budu vodu pít

a s tebou, Charikle, žít v sňatku trvalém.

Však žádným způsobem já nechci slyšet, že
jsem v cizině jak čistá dívka nežila!“

A na to Chariklés zas řekl Drosille:

„Jak cudnou mysl máš, jak skvělé úmysly,
jak promluvilas, jako ústy zlatými!

Jak z přeshťastných rtů znějí slova lahodná!

Tvé úmysly však, milá, budou k užítku

jen tehdy, jestli osud cestou do Fthie

nám nebude klást zase nové překážky:

sběh lupičů, až budem plout už po moři,

meč ostrý neřítostných barbarů a zviášť
ten přestrašlivý jícen mořský — však jej znáš!
A jistě nezapomnělas, co strašného
nám může osud způsobit. Co bude pak
(ó krutý osude, buď víc nám nakloněn
a ustaň konečně v své zběsilosti k nám!),
co bude, jestli znovu máme zakusit
ty všechny různé strasti jako zajatci
či od sebe být odloučení — pověz nám!“

„Ó Charikle, mám dojem,“ dí mu Drosilla,
„že já ti na myslí tak netkvím, jako spíš
sám krutý Erós — jeho dílo milostné!“

Co mluvili tak spolu, přišel Kleandros
a s velkou bolestí jim hlásil: „Běda mi,
ach běda, drahá Kalligoné zemřela!“
A na to milenci: „Náš milý Kleandre,
kdo as ti přinesl tu zprávu bolestnou?“

„Ach, kupec Gnathón, který z Barzu přichází,
tak vysvětlil jim přítel. — „Jaké neštěstí!“

vtom oba zvolali — a oči plné slz.
I začal Kleandros sám naříkat a hned
i oba milenci s ním slzy ronili.
V tom moří slz a nářků slova taková,
tak žalostná tam mluvil, sotva víc však moh,
vždyť pozdní hodina už nepřipouštěla
jim o tom neštěstí i dále rozmlouvat.

„Ach běda, běda, jak je zlý ten dnešní den,
kdy ze všech lidí jenom já, ten nešťastník,
se, Kalligono, o tvé smrti dovidám!

Už dříve odloučen jsem byl z tvé blízkosti
a otročil jsem, běda, Parthům proradným!
Jen s malou nadějí jsem žil až doposud,
že, drahá Kalligono, zas tě uvidím,
když unikla jsi z rukou oněch barbarů.

Tím víc jsem nyní jásal v duši poctivé,
že posléz na svobodě, bozi, spatřím tě!

Já věřil, po návratu že tě naleznu,
tys náhle však, má hvězdo, navždy zhasla mi!
Jak dál mám cestou jít? Kde sám se zastavit?

Ach země, ohni, vodo, vzduchu, mračna v něm,
ty pevná koule zemská, světlo sluneční,
kež nevyšel jsem z lůna na tento náš svět!
A bylo-li snad nutné, abych z matky své
se přece zrodil, pro svůj osud neblahý
jsem ihned zhynout měl a v prach se rozplynout,
než smyslů moh jsem nabyt schopných vnímání,
a dříve než jsem mohl spatřit dnešní den!
Ach běda! Nad mrtvou já dívkou nařkám,
jak nad trpkým as hroznem, klasem nezralým,
jejž Charón utrh prstem krutým, nevlídným!
Jak mohu nést to hrozné, klaté neštěstí,
když věnec nových útrap, dalších svízelů
mi kruhem svírá hlavu! Ty jsi unikla
sic nelítostným rukám mužů barbarských,
ne Charónovým však, jenž lidi zabíjí.

Je mrtva naděje, již dosud živ jsem byl,
je mrtev Kleandros a Kalligoné s ním!
Ach nešťastný ten Barzos, město neblahé,
v němž násilím jsme byli rozloučeni, žel!
Oč líp by bylo tehdy zemřít s dívenkou,

než zpola žít a bolem vzdychat hluboce
a po zemi se ploužit jako matný stín.
Tytam jsou navždy všechny dávné naděje!
Já při posledním dechu neoslovil tě,
má Kalligono, perlo mezi dívkami!

Ach, podiv velký se mé mysli zmocňuje,
že ani bouře béd, tak mocné, nemohly
zlý osud oblomit, jenž zuřil proti nám,
a k mírnosti ho přimět, k milosrdenství.“

Ti mladí s očima, jež byly plné slz,
však marně chtěli těšit v pláči Kleandra
svou líbeznu a sladkou, vlídnou domluvou.
Když nadcházela noc, den do tmy halil se,
tu ke staženě všichni vešli do domu,
kde našli připravený stůl a mohli zas
jen zasednout. A opět ona stařenka
jim dala na něj jídlo, víno přinesla.
A s nimi u stolu též seděl cizinec,
jenž dvojí zprávu přines: Kleandrovi, žel,
tak trpkou, Chariklovi milou, radostnou.

Když chystali se vztáhnout ruce na jídlo,
i ženě kázali, jen ať si přisedne.

Ta chystala však světlo, dechem ochotně
knot lampy nítíla a přitom pronesla:

„Mé děti, Charikle i s Drosillou a též
ty, Kleandre a Gnathóne, jen s radostí
si berte všichni čtyři, co je na stole.

Vždyť já vás ráda mám, jak svého Chrama kdys,

byl syn to jediný, jež vychovala jsem,

však málo jsem mu mohla darů poskytnout,

jen dlouhý čas už pro něj truchlím, naříkám.

Jen jezte všichni čtyři u mne s radostí,

a pijte všichni čtyři víno podané:

já budu na vás hledět, tím se nasytím.

Když od stařeny Gnathón jméno uslyšel
jak Charikle, tak i Drosilly, tu chtěl
sám něco rychle říci, hned však umlkl.

Pak s rozjasněným zrakem na ně díval se,

a když v nich z jejich tiché lásky rozpoznal,

že právě oni dva ti uprchlíci jsou,

tu zvolal s nevýslovným duše pohnutím:

„Teď, Fratore, se raduj, a též Myrtión!

Jak šťastný dnešní den, ó Die, bohové!

A já pak za to, že jsem radost způsobil
těm dvěma mužům, získám velkou odměnu,
až povím, že jsou jejich děti naživu!“

„Tvá ústa oplývají medem, Gnathóne!“
tak zvolali a hned se ptali cizince:

„A kdepak Frator je a kde je Myrtión?

Jak poznals na nás dvou, že jejich děti jsme?

Ó prosíme tě, to nám pověz, laskavě!“

Host Gnathón řekl jim: „Co není známo vám,
já o tom milerád vás tedy poučím.

Ti muži totiž, jež jsem právě jmenoval,
a jež jsem i sám viděl, s nimi rozmlouval,
už dávno do města se Barzu vydali
(jak povídali, sen je k tomu vybědl)

a velké množství zlata s sebou přinesli;

ti muži vprostřed davu vyprávěli též

i mnoho o Drosille, o Chariklovi

a dodávali k tomu s velkým zármutkem,

že Diův syn je z Fthie poslal do Barzu
a tam že mají už své děti vyhledat.

Když ale vás tam nikde nalézt nemohli,

»My tedy,« oznámili, »tady zůstanem,

vždyť v sliby bohů máme důvěru. (A kam

těž jít? Kde bloudit? Kde své děti zastihnout?)

Snad přece jedenkrát sem vkročí do města.

A ten, kdo napřed nám sem cestu ukázal,

ten jistě jim dá pokyn, aby přišli též

a takto přec jen skončí dlouhé bloudění.

A ty, ó Gnathóne, z všech přátel nejlepší

(už věděli, že já se zdržel s nákladem

svým oslům, když jsem kvapil k jejich osadě),

ty na starost si vezmi oba bloudící:

a najdeš-li je s boží pomocí a nám

to sdělíš, deset min hned zlata dostaneš.«

„A teď, jak vidíte, mě osud příznivý

sem přivedl a s vámi mě tu seznámil.“

„Je mrtva Kalligoné, dívka překrásná!

Jak nelítostný osud, osud nelidský!“

Ta slova naposledy vyřkl Kleandros
a s nimi zároveň i duši vydechl.

Vždyť může prudká bolest často zahubit
i rychleji, než čerstvě nabroušený meč.

Tím mezi Drosillu a Chariklea vnes
tak pohotově osud zlý a nevládný

zas další moře útrap, moře svízeli

a smísl bolestivě radost se smutkem.

IX

z žen všechny, které měly pro něštětí cit,
a s nimi Maryllis šla v nářku v popředí.

I duby slizely a skály nad mrtvým,
i stinné háje, říčky kolem v údolích.

Vždyť osud Kleandrův, ten pohnout dovedl
i tvrdé skály, aby v žalu truchlily.

A nářek Drosilly (vždyť byla dívka) zněl
v tu chvíli víc než nářek všech žen ostatních.

Již ráno nastalo a světlo sluneční
již ozářilo jasem v světě každý kout:
ti za hojného pláče, jak je přátel zvyk,
jdou po způsobu řeckém spálit mrtvolu
a k pohřbu přinášejí spolu za oběť
i z pečeného masa, z medu koláče.

Šli k cizincovu hrobu všichni pastýři
a všichni rolníci a muži soucinní,

Jak asi jižní víchr moře rozbouří,
smršť větrná kdy koupí vlnu na vlnu,
ty útočí pak na loď, převracejí ji,
ať jakkoli je pevná, vůdce zkušný:
jak nápor vln jde stále, jeden za druhým,
a jejich výšku, množství nikdo nezměří,
leč že by Koroibův snad syn byl bláznivý
a poštitou mysl zdědil po otci;
přec marně by se snažil změřit hory vln,
když v čase podzimním bůh moře Poseidón
až k zběsilosti jižní vítr podnítl,
jenž mořskou hladinu až ze dna vyvrací
a rozbouřené moře silou doráží

a děsí lodě, které plují po moři,
a lodě plní hrůzou srdce plujících:
tak vzduté vlny útrap tisícícerých, zlých,
a strastí sužovaly mysl dívčinu
jak prudké vlnobití stálým nápořem
též nepřestává stíhat přetíženu loď.

Tak plačíc nad jinochem dívka pravila:

„Ach běda, Kleandre! Kdo je ten silný bůh
a nevládný, jenž pouští bouře neblahé,
jenž plný zloby stále těžce stíhá nás?
Strast jednu mění v jiné strasti svízelné
a nová vždycky předčí onu dřívější.
Proč je to, osude? Kdy tohle skončí už?
Kdy bude konec pláče, konec našich slz?

Ó sladký Kleandre, náš druhu v zajetí
i v otroctví a v strastech, věku stejného,
jenž ztratil svobodu a s námi získal zas,
ty zemřels předčasně, klas dosud nezralý;
když z úst jsi vypouštěl již naposled svůj dech,
tys ani svého otce nemoh oslovit!

Jak větev svěžího kdys stromu na Lesbu,
sám svěží též, jsi vzkvétal krásný, spanilý,
však zakrátko, jak zhoubným ohněm zachvácen,
jak zcela suchý keř ses klonil k zániku.

Vždyť včera s námi bylš, dneska již mrtvý jsi;
tys včera se mnou mluvil, dnes mě neslyšíš,
svou řečí jsi mi včera radost působil,
dnes k zoufalství mě vede tvoje mlčení.

Což nenastane konec našich útrap zlých?
A jaké další strasti mohou ještě být?

Ach běda, Kallistie, muži nešťastný!
Tvůj syn, náš přítel, jenž jak ptáče ulétl
z tvé otcovské (žel!) náruče — ach běda, ten
teď v cizí zemi leží, hodný lítosti!

Ty možná, ubohý, se kojíš nadějí,
že syna po návratu sevřeš v náručí,
že louče svatební mu k sňatku zažehneš,
že tance obstaráš, síň zřídíš svatební
a choti tvé že budou družky blahopřát,
že krásný Kleandros je zase nalezen.

Že tvůj syn šlel láskou, až se doslechneš
a zvíš, že nezkrotný žár srdce zhubil ho,
že skončil v dálce mezi lidmi cizími
(čas o všem podá zprávu, co se událo),
pak budeš z hloubi srdce lkát a naříkat,
proud slz tak obrovský ti z očí poteče,
ač nikdy dříve ti tak mocný netekl —
dřív troška naděje ti mírně bránila,
by proud těch slz byl tak nesmírný —,
a časem pozvolna tím bolem palčivým
se rozplyneš jak snůh as žářem slunečním.

Ach běda, druhu v poutech, druhu našich cest,
až Charikleův osud zlý a závistný
mě vyvrve zas a určí mně tak nešťastné
zas bloudit, strasti mít, žít v nebezpečenství,
kdo ulehčí mi těžké břímě zármutku?
Kdo přijde mírnou řečí strasti umírnit
a spásným způsobem jim konec učinit?
Vždyť pro mne není radost, spása, útěcha,
je po nich veta! Kde je vánek lahodný,
kde rosa chladivá, jež by pak zhasila

ten neúmorný žár a plamen mohutný
mé bolesti, jež nikdy nechce umlknout?
Kdo zastaví a skončí všechny strasti mé,
dá klidnou mysl po tak mocné vině zla?

Kdo bude utěšovat tebe, Charikle,
když něco neblahého potká Drosillu?
Vždyť noc tak hluboká a noční temnota
a černá zem už kryje sráče Kleandra
(ach, jaký shluk to nehod zlých a nešťastných!).
Jak můžeš proslavit svou matku Kýdippu,
když pochován jsi, běda, v dálné cizině?

Jak potěšíš ji věnci, lůno ozdobíš
jí za to, že jsi z něho vyšel na světlo?
Jak může v tobě otec najít oporu,
až během času se mu stárí přiblíží?
Ach světlo, slávo rodu, zdroji radosti,
jsi mrtev, zlomen, zničen, ležíš v hrobě skryt!

Co pro Kleandra takto lkala Drosilla,
tu stanul u nich Gnathón, obchodník, a řek:
„Už přestaňte s tím hrozným nářkem nad mrtvým,

s tím pláčem, lkaním nadměrným; když v radosti
nás potká náhodou i něco smutného,
co naši duši hryže, trápí, sužuje,
má moudrý muž se dále stejně radovat.
Když bolest nemísí se s dobrem nějakým,
pak nebuď kárán ten, kdo pláče nadměrně;
když ale se i dobro smísí s bolestí,
pak vyberme si lepší stránku osudu!
Je totiž více smutku nežli radosti
a v životě víc strastí nežli pohody.

A proto pohrdejme vším, co rmoutí nás,
když nečekaně osud dopřeje nám též
i něco prospěšného, úspěch, štěstí, zdar.
Vždyť lidem šťastným štěstí očekávané
přec nemůže dát nikdy tolik radosti,
jak těm, jimž dlouhý čas se stále vyhýbá
a pak je znenadání potká: povznáší
jim duši, uvolní jim srdce od trampot
a mračna předešlých všech smutků vyhání
jim z krytu myšlenek, i z koutů nejzazších,
a uzdravuje lidi žalem zkrúšené,

když dříve zacelí i stopy útrap všech
a zraněnému místu dává nový vzhled,
ba štěstí dovede i choré omladit,
též tvářím opět svěží barvu květů dá
a k výjimečné kráse ztvární obličej.

Ach zanech konečně těch nářků žalostných
a statečná buď v duchu, dívko, jako dív.
A Charikle, i ty již bědování nech
a vzhop se, aby se nic zlého nestalo —
je třeba statečně nést rány osudu!“

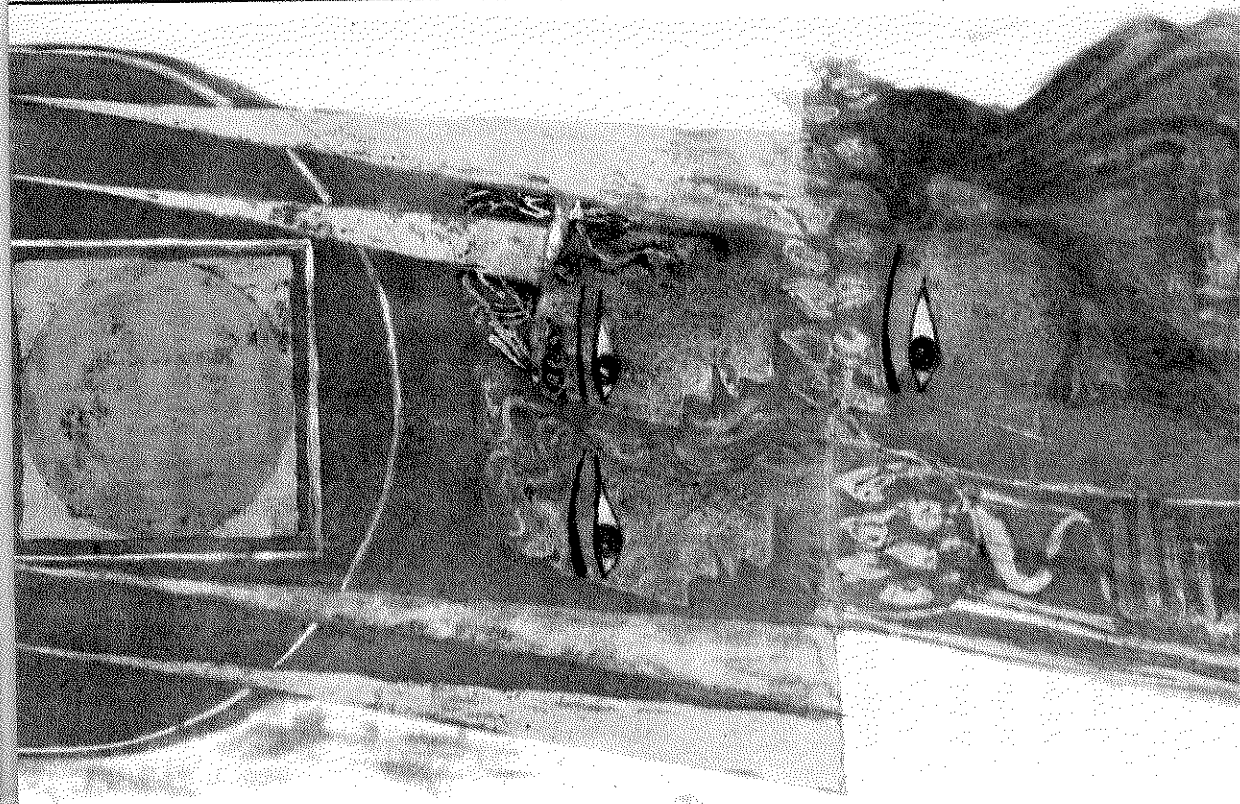
I snažili se tedy strasti přemáhat.
A ještě ani dva dni neuběhly, když
tam kupec Gnathón prodal lidem domácím
už veškeré své zboží, které přivezl;
pak Charikla a milou dívku s sebou vzal
a pospíchali rychle cestou do Barzu.

Když blížili se k bráně, vchodu do města,
tu uviděli oba — dívka s Chariklem —
své otce plné smutku: oba seděli

tam na kamenném uhlazeném sedadle —
i užasli a tvář jim zbarvil cudný nach.

Tu Gnathón se k nim obrátil a oba sám
dřív pozdravil, a když jim krátce oznámil,
že jejich děti už se domů vrátily,
hned zlata deset min jak dar si odnášel.

Však nedovedu vypsat, jakou cítili
ti starci radost, když teď mohli před sebou
již vidět onu krásnou, mladou dvojici,
jak rychle šlape půdu Barzu milého.
Jim slzy vytryskly, jak v stáří bývá to,
a radostně svým dětem hlavy líbali,
hned v radost pláč se mísil, mysl starců těch
hned byla veselá, hned zase sklíčená.
Proud slz tek po tvářích, slz ale radostných,
ač zdálo se, že nářek radost převýšil.
Když zpráva od poslů se o tom roznesla,
tu celé davy v městě z domů kvapily,
houf chlapců, stařen, mládež v rozkvětu svých let,

dav jinochů i útlých dívek, starších žen,
ti všichni řítili se k mladým milencům
a vítali je zas a zase objetím.

Až k nebi dosahoval nárek hlasitý,
však radost vítězila nad tím teskněním.
Hned všichni plakali i s rodiči těch dvou,
hned zase celé město s nimi tancilo.

Sám Fratór svíral vřeče dívku Drosillu
jak otec dceru svou a takto mluvil k ní:
„Nuž radujte se oba — pro nás vrácení!
Z vás každý bude nyní po dvou *otcůch* mít
a my zas budem šťastně po dvou *dětech* mít.
Jak šťastný to je mezník vašich bludných cest,
jak blahodárný je to konec vašich slz!
Jste živi, zachránění k sňatku oba dva,
vždyť bozi sami k sňatku vás dva sdružili.“

Když pak si našli čas, jej dlouhým hovorem
až do noci tak spolu trávil a pak
též pomysleli na jídlo. Když Gnathón již
si sedl, pozval k sobě Fratora a ten

zas žádal Myrtióna, aby zaujal
své místo vedle něho. Fratr vzápětí
si Charikleá pozval jako ženicha
a Chariklés tam vítal dívku Drosillu.
Ti tři tam po levici měli místa svá,
však milovaný párek, totiž Chariklés
a Drosilla, svá místa měli napravo.

Ne mírně Charikleás káral Gnathóna,
ba výčtkami zlými ho i popouzel
a žerty při jídle si z něho tropil též,
ač Gnathón přátelsky ho pozval k večeři;
jen uznal za vhodné mu přiřknout zásluhu,
že sám si neumístil dívku před oči,
sic před oči už láskou znavené, a že
si otce dívčina sám nevzal po boku,
tak aby ženich v oné chvíli radostně
jen sám se mohl přímo dívat na dívku.

Kdo nepoznal by hned, že žárlil Chariklés
i na pohár, když krásných úst se dotýkal;
ba záviděl i vínu, tomu nápoji,

když blížil se už ke rtům krásné Drosilly.
Pak skončily ty hody. A již vzápětí
noc černou nohou svou se kvapem blížila,
ta hodovníkům oční víčka sevřela
a do očí jim vlila spánek lahodný.

A ráno krásná dcera Myrtiónova,
ba překrásná to dcera otce starého,
se odebrala k hrobu Kalligoninu
a omývala pomník novým proudem slz.
Vždyť ženy lze tak snadno pohnout k soucitu,
i nad osudem cizím truchlit dovedou
a rády okamžitě propukají v pláč.

Ty lkají nejen nad přítomným neštěstím
a hojné proudy slz jim z očí tryskají,
tím více pak, když někdo končí život svůj.
A dál, ač minul dlouhý čas, ty vzpomínku
si smutnou oživí — a slzy roní zas.

A tak i ona dívka, jata soucitem,
ty čtyři tajně nechá (jak by spala dál),

i Charikla a jeho otce, také však
i svého, Myrtiána, a též Gnathóna,
jde k hrobu mrtvé dívky s hlavou skloněnou,
pak do prsou se bije a zas v proudu slz
tam lká a sténá, hlasitě tam běduje:

„Ach velmi závistivý, krutý osude,
což tolik trpkých strastí nestačilo ti,
když dřívě už mé srdce jimi sytil jsi
a teď zas ke dřívějším nové hromadíš?!

Tys dívku Kalligonu usmrtil a pak
smrt její přinesla i Kleandrovi smrt.
Sic Kleandros své druhy s sebou do hrobu
si nevezme, však zato srdce sužuje
jim trpkým smutkem kruté osamělosti.

Lkám proto, Kalligono, dívka nad dívkou,
a truchlím nad tebou, již v zemi pohřbenou,
když nemůže tvůj chlapec, také mrtvý již,
jenž v krajích vzdálených nám věrným druhem byl.
Já nad tebou tu pláču, vzatou rodičům,
ach běda, zemřelou kdes v dálce od vlasti:

já nemohla tě spatřit, s tebou promluvit,
já nemohla tě zlíbat, lásku projevit,
též nebylas mi v trýzních, v bolu útěchou.

Kčž Kleandra jsem nikdy neviděla,
kež nebyla mu družkou v pláči, u stolu!
Teď přec však vlídně přijmi nářek, slzy mé,
tu smutnou oběť, jež ti na hrob vylévám.“

To řekla, a když Gnathón krokem stydlivým
sem přišel, Drosilla zas do domu s ním šla.
A Gnathón, který oba otce s dětmi jak
své hosty přijal v domě hned ten první den,
když pak už nechťeli dál meškat u něho,
dne druhého k nim zašel, všechny pozdravil
a muže přítomné když zlíbal přátelsky
tu vypravil je všechny zpátky do vlasti.
I byla zcela klidná mořská hladina
a utichly i větry lodím škodící,
též vlnobití plavbě nehrozilo nic.
Hned na loď pohodlnou, klidnou nasedli
a plavili se k zemi ze všech nejdražší.

Když pluli deset dní, tu pozdě navečer
už přirazili ke své zemi otcovské
a do toužené půdy tiskli stopy své.
Již Fratór, otec Charikleův, do domu
si Myrtióna ved, a potom Myrtión,
jenž dívky Drosilly byl otcem, vedl si
zas na oplátku domů otce Fratora.

A matky mladých lidí, Krystalé, a s ní
i Hédypnoé, když se dověděly již,
co radostného se tam zatím událo,
hned přiběhly, své děti tiskly v náručí
a smáčely je proudem přeradostných slz.
Tu příbuzní a z obou rodů přátelé,
dav místních občanů i blízkých, v radosti
tu tleskali a čile přítom tančili —
co všechno vyváděli a jak jásali!

Nuž tak si vedli tam. Vtom Dionýsův kněz,
muž nejpřednější ze všech, již se dostavil
a vybídl, ať všechen zástup občanů
co nejrychleji spěje za ním do chrámu,

kde Charikleá chce a dívku Drosillu
již navždy spolu spojit svazkem manželským.
To řek a nevěstě i ženichovi hned
dal snítku révy a pak vedl vzápětí
tu dvojici i se vším lidem do chrámu.

Co dále? Drosillu, tu dívku panenskou,
když za manželku dali Charikleovi,
pak v moři květů za hlaholu cymbálu
ji odváděli šťastně v rodičovský dům.

Tak Drosilla, jsouc večer pannou, po ránu
již jako celá žena z lůžka vstávala.

POZNÁMKY

- 9 ze samostřelů — (kované želvy, berany): názvy tehdejších válečných obléhacích zařízení.
- 19 *mluvil k satrapovi* — satrapa, u Peršanů král, vladař, správce.
- 30 syn mocný *Venušin* — Amor (Eros), bůh lásky.
- 40 *smrti představa* — Charón byl převozníkem mrtvých do podsvětí.
- 45 *jež nápis nechová* — narážka na známé zlaté jablko (před Paridovým soudem) s nápisem: »Té nejkrásnější«.
- 98 *k Nérocově* — mořská víla jménem Galateia.
- 106 *krásný Diůu synu* — oslovuje boha Dionýsa.
- 107 *Pandionovým dcerám* — sluly Prokné a Filomélé (Prokné byla proměněna ve vlaštovku, Filomélé ve slavíka).
- 161 *ty přece byl polápen* — tj. od Charitek.
- 162 *ani matku svou* — Eros bezděky poranil šípem i Afroditu.
- tantalovskou žizeň* — Tantalos, lýdský král, byl potrestán v podsvětí věčným hladem a žízní.
- 167 *dít Semelinu synu* — tj. Dionýsovi (Bakchovi).
- 179 *sem vedl ten* — tj. Dionýsos.
- 190 *soud . . . nám musí stažit jediný* — tj. podruhé bychom cenu krásy už nedostaly (zvítězila by Drosilla).

SEZNAM VLASTNÍCH JMEN

Adónis (-ida), krásný syn krále Kynyrý, miláček Afrodítin; usmrtil ho divoký kanec // *Arethúsa*, sítilský pramen. Bájlo se o něm, že je podmořským tokem spojen s řekou Alfeiem v Eliadě; odtud báje o Alfeiově lásce k nymfě zřídla Arethúse // *Arsaké*, sestra perského krále

Bakchos (= Dionýsos), thrácký bůh úrody a plodnosti, později vína

Barzos, město v Asii

Dionýsos, syn Semélin, bůh vína, ztotož. s Bakchem

Filoméle, dcera athénské královny Pandiony, byla zneuctěna Tereem a proměněna ve slavíka (v báji vypravuje Ovidius v *Pro-ménách*) // *Foibos*, často ve významu Hélios, sluneční bůh //

Fthié, město a kraj v jižní Thessalii

Hádés (též Plútón), vládce podsvětí říše mrtvých // *Héraklés* (-klea nebo -kla), největší silák starověku, syn Dia a Alkmény // *Hyakínthos*, syn spartského krále Orbala, bezdětky usmrcený od Apollóna diskem a proměněný v květinu stejného jména

Charikléia, dívka z města Efesu // *Charitý* (Grácie), bohyně půvabu a krásy, byly tři

Kallistiás, otec Kleandrův // *Kyklóps*, 2.p. Kyklópa — jednoocí obři, zruční kováři, pomocníci Héfaistovi. Podle Odysseie divoký kmen, neuznávající bohy ani žádná řády

Lás (-idy), proslulá korintská hetéra // *Leandros*, krásný jinoch z Abýdu. Miloval kněžku Héro a každou noc k ní plaval přes Helléspont; jednou za bouře utonul a Héro se za ním vrhla do moře // *Lesbos*, ostrov ve Sporadách // *Lítice* (Furie), bohyně pomsty

Mýsové, obyvatelé krajiny v M. Asii

Pán, venkovský bůh pastvin, lesů, stád a lovců, miloval nymfu Sýringu, po níž nazval hudební nástroj // *Pandóra*, všelikými dary obdarovaná, přinesla na svět nádobu, v níž byly rozmazané strasti. Když ji otevřela, rozléty se mezi lidi // *Parthové*, kmeny, které ve starověku stěhovaly na území dnešního Íránu //

Prokrné, manželka Tereova, proměněná ve vláštovku

Rhodopé, dívka potrestaná Afrodítou za to, že se bránila lásce Tálefos, král v Mýsii. Poranil ho Achilleus, ale později ho zase vyléčil ráz z kopí // *Theagenés*, miloval ho Arsaké // *Themis* (-idy), bohyně spravedlnosti, před Apollónem většiny v Del-fech // *Títónos*, manžel bohyně Jitřenky, nakonec zestárl, ne-boř si jeho manželka pro něho vyprosila nesmrtelnost, ne však věčné mládí

Jména hlavních postav

Fratór, otec Charikleův — *Gnaithón*, obchodník — *Hédypnóé*, matka Drosillina — *Chryssilla*, choť Kratylóva — *Kallistiás*, otec Kleandrův — *Kalligoné*, dívka Kleandrova — *Kratýlos*, par-thský velitel — *Krystallé*, matka Charikleova — *Maryllis* (-idy), stařenka, jež se ujala Drosilly — *Myrtión*, otec Drosillin.